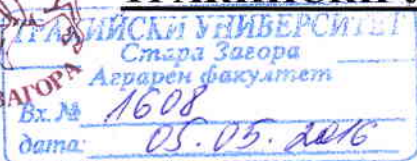

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ, АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р *Милена Руменова Панайотова*,
катедра „Животновъдство – преживни животни и млекарство“ при Аграрен факултет към Тракийски университет – Стара Загора, научна специалност „Говедовъдство и биволовъдство“;

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по **научна специалност „Говедовъдство и биволовъдство“** в Аграрен факултет на Тракийски университет – Стара Загора

Автор на дисертационния труд: *Ивайло Богданов Маринов*

Тема на дисертационния труд: *„Линейни екстериорни признаци и връзката им с продуктивни, репродуктивни и здравословни показатели при черно-шарени крави“*

Научен ръководител: *проф. дн Живка Илиева Герговска*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 582/14.03.2016 год. на Ректора на Тракийски университет.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Животновъдство – преживни животни и млекарство“ при Аграрен факултет към Тракийски университет – Стара Загора по научна специалност „Говедовъдство и биволовъдство“, област на висшето образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.3. Животновъдство. Обучението е осъществено в редовна форма през периода 04.03.2013 до 03.03.2016 год.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

- **Структура и обем:** Дисертацията е с обем и структура, отговарящи на изискванията на ИРАС на ТрУ. Общия обем е 156 стр. и е онагледена с 26 фигури и 24 таблици. В дисертационния труд са включени следните раздели: увод – 2 стр., литературен преглед – 43 стр., цел и задачи – 1 стр., материал и методи – 7 стр., резултати и обсъждане – 79 стр., обобщение – 5 стр., изводи – 2 стр., препоръки – 1 стр., списък на литературата – 13 стр.

Актуалност на темата: През последните 2 десетилетия при засилената световна конкуренция в млечното говедовъдство все по-важна е икономическата ефективност от отглеждането на говедата. В този аспект акцента в селекцията вече се измести от „високомлечната крава“ към „функционалната крава“, от която

има доказано по-висока печалба. Тя съчетава високата млечност с редовно заплождане, лесно отелване, запазване на здравето (особено на вимето, крайниците и копитата) в условията на интензивни технологии и има продължително стопанско използване. Една от основните предпоставки за постигане на всичко това е преценката по екстериор и провеждането на селекция по икономически важните екстериорни признаци. Тази преценка заема все по-голям дял от селекционните индекси при породите за мляко в различните страни. Системите за преценка по тип и екстериор не само стават все по-съвършени (т.е. прилагането им води до реално подобряване на „функционалността“ на кравите), но и до голяма степен се унифицират в световен мащаб за обслужването на отделните породи.

За съжаление у нас този важен въпрос нито е разработван в научно-методично отношение (в съвременния му вариант), нито се прилага на практика в селекцията на породите за мляко. Затова смятам, че поставения за проучване проблем е актуален и с изключително голяма теоретико-практична значимост за селекцията на Черношарената порода у нас.

Уводът дава ясна представа за важността на преценката по линейните екстериорни признаци в млечното говедовъдство и необходимостта от включването им в селекцията на говедата от породите за мляко.

Използвана научна литература. Литературния преглед е добре структуриран и логически следва поставените цели и задачи. Той представя актуални сведения за резултатите от проучванията на авторите както по отношение на фенотипните и генетичните параметри на популацията по линейните екстериорни признаци, така и ценна информация за различните взаимовръзки между тях, с млечната продуктивност и здравословното състояние. Библиографската справка включва 265 автора, от които 45% са през последните 10-12 години. Това е добър атестат за отличната литературна осведоменост на докторанта по отношение на съвременното състояние на проучвания проблем.

Целта на дисертационния труд е ясно формулирана и напълно отразява заглавието на труда. Поставените 6 задачи са представени в добра методична последователност, формулирани са правилно, допринасят за постигане на целта и са добра основа за постигане на работната теза.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Методология: *Използваният материал* е достатъчен за постигане на целите и задачите на изследването – обхваща 514 крави от 14 ферми от 5 области на страната, отглеждани при 3 различни технологии. Докторантът е усвоил и приложил на практика линейно-описателния *метод* на преценка по екстериор по 25 признака, което е извършено лично в реални производствени условия. Обработката на информацията е извършена с *правилно избрани методи* и чрез конструиране на подходящи модели за оценка на ефекта на отделните фактори, на BLUP-оценките на биците по различните признаци и за определяне на коефициента на унаследяемост за проучваните признаци. Всичко това предполага, че докторантът Маринов е преминал сериозна теоретическа и

предполага, че докторантът Маринов е преминал сериозна теоретическа и практическа подготовка и че е придобил необходимите знания и умения за самостоятелна творческа работа.

Изпълнение на поставените цел и задачи: Резултатите от собствените изследвания отговарят на целта и поставените задачи. Разделът е написан на добър научен стил, обсъждането и анализите са направени задълбочено, достатъчно убедително и умело са съпоставяни с проучванията на други автори.

Представеното обобщение в края на раздела е много добър преход към изводите и препоръките.

Направените 9 извода и 2 препоръки са добре формулирани и представят в синтезиран вид резултатите от извършеното проучване.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Кратка оценка за приносите, посочени от дисертанта: Приемам представената справка за научните приноси в дисертационния труд.

Получените резултати, направените изводи и препоръки имат научно-приложен и практичен характер и може да бъдат използвани при селекцията на Черношарената порода у нас. Те могат с успех да се ползват и за основа на бъдещи разработки при другите наши породи за мляко.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са 3 публикации във връзка с дисертацията, от които докторантът е водещ автор на две статии, а едната е самостоятелна. Всички те са публикувани на английски език, а едната е докладвана на научна конференция.

6. Оценка на автореферата

Представеният проект за автореферат отговаря по структура и съдържание на изискванията и отразява изследванията в дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Авторът на дисертационния труд се е съобразил с повечето бележки и препоръки от проведеното вече обсъждане.

8. Заключение

Представеният дисертационен труд на докторанта Ивайло Богданов Маринов представлява задълбочено научно изследване върху линейните екстериорни признаци при крави от Черношарената порода. Той е актуален, прецизно разработен и изпълнен, написан е на добър научен стил, с добре онагледени и интерпретирани резултати. Получени са ценни за селекционната практика изводи и са очертани реални приноси. При разработката му дисертантът е придобил необходимите знания и умения за събиране, обработване и анализ на специализирана научна информация, както и значителни практически умения.

Представените в дисертацията приноси и препоръки определено имат научно-приложна и практическа стойност.

Считам, че Дисертационния труд отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника на Тракийски университет за неговото приложение.

На основа на посоченото, препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително и да подкрепят с положителния си вот присъждането на **Ивайло Богданов Маринов** ОНС „Доктор“ по научната специалност „Говедовъдство и биволовъдство“, област на висшето образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.3. Животновъдство.

04.05.2016 год.
Стара Загора

Подпис:
/доц. д-р Милена Панайотова/